

Державний торговельно-економічний університет

Кафедра світової економіки

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СУБ'ЄКТІВ МІЖНАРОДНОГО
БІЗНЕСУ**

(за матеріалами Асоціації Digital Ukraine, м. Київ)

Студентки 4 курсу, 14 групи,
факультету міжнародної
торгівлі і права
спеціальності 292
«Міжнародні економічні
відносини» освітньої програми
«Міжнародний бізнес»

_____ *підпис*

Волошин Вікторії
Сергіївни

Науковий керівник
доктор економічних наук,
професор,
професор кафедри світової
економіки

_____ *підпис*

Калюжна Наталія
Геннадіївна

Гарант освітньої програми
кандидат економічних наук,
доцент,
доцент кафедри світової
економіки

_____ *підпис*

Лежетько Вікторія
Геннадіївна

Київ 2023

Державний торговельно-економічний університет

Факультет міжнародної торгівлі та права Кафедра світової економіки

Спеціальність, 292 «Міжнародні економічні відносини»,

Освітня програма «Міжнародний бізнес»

Затверджую

Зав. кафедри Дугінець Г.В.

«__» _____ 202_ р

Завдання

на випускню кваліфікаційну роботу (проект) студентів

Волошин Вікторії Сергіївни

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

Інноваційний потенціал суб'єктів міжнародного бізнесу (за матеріалами Асоціації Digital Ukraine, м. Київ)

Затверджена наказом ректора від «__» _____ 20__ р. №__

2. Строк здачі студентом закінченого роботи (проекту)

23.05.2023 р.

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи (проекту)

Мета роботи (проекту) полягає в у дослідженні теоретичних засад формування інноваційного потенціалу суб'єктів міжнародного бізнесу та розробці практичних рекомендацій щодо його розвитку на прикладі Асоціації Digital Ukraine як носія інноваційного потенціалу та суб'єкта надання консалтингових послуг у сфері інновацій.

Об'єкт дослідження: інноваційна діяльність суб'єктів міжнародного бізнесу.

Предмет дослідження: теоретико-методичні та практичні аспекти формування та розвитку інноваційного потенціалу суб'єктів міжнародного бізнесу на прикладі Асоціації Digital Ukraine.

4. Перелік графічного матеріалу:

13 рисунків, 10 таблиць.

5. Консультанти по роботі (проекту) із зазначенням розділів, за якими здійснюється консультування:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв

6. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (проекту) (перелік питань за кожним розділом)

ВСТУП

Розділ 1. Теоретико-методичні аспекти формування інноваційного потенціалу суб'єктів міжнародного бізнесу

1.1. Інноваційний потенціал суб'єктів міжнародного бізнесу: сутність та особливості формування

1.2. Характеристика Асоціації Digital Ukraine як носія інноваційного потенціалу та суб'єкта надання консалтингових послуг щодо його розвитку

Висновки до розділу 1

Розділ 2. Рекомендації щодо розвитку інноваційного потенціалу Асоціації Digital Ukraine та її партнерів у сфері реалізації міжнародних проєктів

2.1. Оцінка сприятливості середовища міжнародного бізнесу Асоціації Digital Ukraine та її партнерів

2.2. Пріоритети розвитку інноваційного потенціалу Асоціації Digital Ukraine в умовах глобалізації та посилення конкуренції у сфері інновацій

Висновки до розділу 2

Висновки та пропозиції

Список використаних джерел

7. Календарний план виконання роботи (проекту)

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи (проекту)	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	Визначення напрямку дослідження та затвердження теми ВКР	до 20.12.2022	до 20.12.2022
2	Узгодження плану ВКР з науковим керівником	до 10.02.2023	до 10.02.2023
3	Подача науковому керівнику на рецензування 1-го розділу ВКР	до 28.02.2023	до 28.02.2023
4	Подача науковому керівнику на рецензування 2-го розділу ВКР	до 26.04.2023	до 26.04.2023
5	Подача готової ВКР науковому керівнику	03.05.2023	03.05.2023
6	Подача готової ВКР на кафедру	до 23.05.2023	до 23.05.2023
7	Попередній захист ВКР	за графіком (30.05.–10.06.2023)	за графіком (30.05.–10.06.2023)
8	Захист ВКР	за графіком (13.06 – 24.06.2023)	за графіком (13.06 – 24.06.2023)

8. Дата видачі завдання « _____ » 20__ р.

9. Керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

Калюжна Н.Г. _____

10. Керівник освітньої програми

Лежєпєкова В.Г. _____

11. Завдання прийняв до виконання студент

Волошин В.С. _____

12. Відгук керівника випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

Випускна кваліфікаційна робота Волошин В.С. присвячена дослідженню присвячена дослідженню теоретичних засад формування інноваційного потенціалу суб'єктів міжнародного бізнесу та розробці практичних рекомендацій щодо його розвитку на прикладі Асоціації Digital Ukraine як носія інноваційного потенціалу та суб'єкта надання консалтингових послуг у сфері інновацій. У першому розділі роботи розглянуто сутність та особливості формування інноваційного потенціалу суб'єктів міжнародного бізнесу і надано характеристику Асоціації Digital Ukraine як носія інноваційного потенціалу та суб'єкта надання консалтингових послуг щодо його розвитку. У другому розділі за результатами аналізу оптимальних для подальшої інтеграції зовнішніх ринків надано рекомендації щодо співробітництва Асоціації Digital Ukraine з закордонними партнерами та пропозиції щодо розширення присутності вітчизняних інноваційних підприємств (передусім сфери ІТ) на міжнародній арені. Випускна кваліфікаційна робота являє собою комплексне дослідження, виконана на високому аналітичному рівні, містить обґрунтовані рекомендації, відповідає чинним вимогам та може бути рекомендована до захисту.

Керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

_____ Калюжна Н.Г. _____

(підпис, дата)

13. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу (проект)

Випускна кваліфікаційна робота (проект) студентки Волошин В.С. може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Керівник освітньої програми _____ Лежепьокова В.Г. _____

(підпис, прізвище, ініціали)

Завідувач кафедри _____ Дугінець Г.В. _____

(підпис, прізвище, ініціали)

« _____ » _____ 20 _____ р.

АНОТАЦІЯ

Волошин Вікторія Сергіївна. Інноваційний потенціал суб'єктів міжнародного бізнесу (за матеріалами Асоціації Digital Ukraine).

Випускна кваліфікаційна робота присвячена дослідженню теоретичних засад формування інноваційного потенціалу суб'єктів міжнародного бізнесу та розробці практичних рекомендацій щодо його розвитку на прикладі Асоціації Digital Ukraine як носія інноваційного потенціалу та суб'єкта надання консалтингових послуг у сфері інновацій. У першому розділі роботи розглянуто сутність та особливості формування інноваційного потенціалу суб'єктів міжнародного бізнесу і надано характеристику Асоціації Digital Ukraine як носія інноваційного потенціалу та суб'єкта надання консалтингових послуг щодо його розвитку. У другому розділі здійснено оцінку сприятливості середовища міжнародного бізнесу Асоціації Digital Ukraine та її партнерів та визначено пріоритети розвитку інноваційного потенціалу Асоціації Digital Ukraine в умовах глобалізації та посилення конкуренції у сфері інновацій. За результатами аналізу оптимальних для подальшої інтеграції зовнішніх ринків надано рекомендації щодо співробітництва з закордонними партнерами та пропозиції щодо розширення діяльності на міжнародній арені.

Ключові слова: інноваційний потенціал, інновації, суб'єкт міжнародного бізнесу, Асоціація Digital Ukraine, консалтингові послуги, інформаційні технології, стартап, бізнес середовище.

ANNOTATION

Voloshyn Viktoriia Serhiivna. Innovative Potential of International Business Entities (Based on the Materials of the Digital Ukraine Association).

The research aims to explore the theoretical foundations of forming the innovative potential of international business entities and develop practical recommendations for its advancement using the Digital Ukraine Association as a case study, which serves as a hub for innovative potential and offers consulting services in the field of innovation. The first chapter delves into the essence and distinctive features of creating the innovative potential of international business entities, providing an overview of the Digital Ukraine Association as both a carrier of innovative potential and a provider of consulting services for its development. The second chapter evaluates the favorable environment for international business within the Digital Ukraine Association and its partners, determining the priorities for enhancing the Association's innovative potential amidst globalization and heightened competition in the innovation sphere. Based on an analysis of optimal external markets for further integration, recommendations are proposed for collaboration with foreign partners and expanding the Association's activities on the international stage.

Keywords: innovative potential, innovation, international business entity, Digital Ukraine Association, consulting services, information technology, startup, business environment.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СУБ'ЄКТІВ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ	5
1.1. Інноваційний потенціал суб'єктів міжнародного бізнесу: сутність та особливості формування	5
1.2. Характеристика Асоціації Digital Ukraine як носія інноваційного потенціалу та суб'єкта надання консалтингових послуг щодо його розвитку	13
Висновки до розділу 1	19
РОЗДІЛ 2. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ АСОЦІАЦІЇ DIGITAL UKRAINE ТА ЇЇ ПАРТНЕРІВ У СФЕРІ РЕАЛІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ ПРОЄКТІВ	20
2.1. Оцінка сприятливості середовища міжнародного бізнесу Асоціації Digital Ukraine та її партнерів	20
2.2. Пріоритети розвитку інноваційного потенціалу Асоціації Digital Ukraine в умовах глобалізації та посилення конкуренції у сфері інновацій	28
Висновки до розділу 2	42
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	44
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	46

ВСТУП

Актуальність. В сучасному світі, де глобалізація та технологічний прогрес стрімко змінюють умови бізнесу, питання інноваційного розвитку стає все більш актуальним для підприємств усіх галузей економіки. Здатність адаптуватися до нових вимог ринку та прогресувати у технологічному аспекті стає вирішальним фактором успіху в міжнародному бізнесі. У цьому контексті поняття "інноваційний потенціал" набуває особливого значення.

Інноваційний потенціал суб'єкта міжнародного бізнесу визначається його здатністю до генерації, впровадження та комерціалізації нових ідей, технологій та продуктів. Він відображає загальну здатність організації до творчого мислення, дослідницької діяльності та створення інноваційних рішень. Інноваційний потенціал є основою для розвитку конкурентних переваг, забезпечує стійкість та довгострокове існування на ринку.

Однак, розуміння та оцінка інноваційного потенціалу та особливостей його реалізації в міжнародній діяльності залишається складним завданням, оскільки воно включає в себе багато аспектів, таких як організаційна культура, науково-технічний потенціал, фінансові ресурси, інтелектуальна власність та здатність до інноваційного менеджменту, необхідність адаптації до ринків та рівня технологічного розвитку приймаючих країн тощо, що зумовлює актуальність теми випускної кваліфікаційної роботи.

Метою роботи є дослідження теоретичних засад формування інноваційного потенціалу суб'єктів міжнародного бізнесу та розробці практичних рекомендацій щодо його розвитку на прикладі Асоціації Digital Ukraine як носія інноваційного потенціалу та суб'єкта надання консалтингових послуг у сфері інновацій.

Об'єктом дослідження є інноваційна діяльність суб'єктів міжнародного бізнесу. **Предметом дослідження** є теоретико-методичні та практичні аспекти формування та розвитку інноваційного потенціалу суб'єктів міжнародного бізнесу на прикладі Асоціації Digital Ukraine.

Для досягнення поставленої мети в роботі вирішено такі **завдання**: розглянуто сутність та особливості формування інноваційного потенціалу суб'єктів міжнародного бізнесу; надано характеристику Асоціації Digital Ukraine як носія інноваційного потенціалу та суб'єкта надання консалтингових послуг щодо його розвитку; здійснено оцінку сприятливості середовища міжнародного бізнесу Асоціації Digital Ukraine та її партнерів; визначено пріоритети розвитку інноваційного потенціалу Асоціації Digital Ukraine в умовах глобалізації та посилення конкуренції у сфері інновацій.

При написанні випускної роботи використано такі **методи дослідження**, як методи аналізу та синтезу, графічний метод, методи узагальнення та систематизації, індексний та рейтинговий методи. Теоретичною основою написання випускної роботи є джерела навчальної, монографічної та періодичної літератури з проблематики інноваційної діяльності в цілому та реалізації інноваційного потенціалу в міжнародному бізнесі зокрема, інтернет-джерела з питань інновацій та консалтингу, офіційні сторінки державних відомств Польщі.

Структура випускної роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаної літератури з 47 джерел. Робота містить 13 рисунків та 10 таблиць. Загальний обсяг роботи становить 45 сторінок.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СУБ'ЄКТІВ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

1.1. Інноваційний потенціал суб'єктів міжнародного бізнесу: сутність та особливості формування

За умов швидкого технологічного розвитку відбувається постійне вдосконалення світової економічної системи. Протягом трьох останніх десятиліть спостерігається так званий інноваційний бум, яких стосується всіх сфер людського життя: збільшується продуктивність праці, вибухові зміни у сфері медицини, комунікація, організація бізнесу. Рушійним складником у цьому процесі є інноваційний потенціал. Саме діджиталізація та інновації впливають на інтенсивність та масштаби розвитку будь якого підприємства. Від вдосконалення та генерування нових ідей втілення в життя залежить успіх будь якого підприємства. Специфіка інноваційного потенціалу полягає у поєднанні минулого, теперішнього та майбутнього. За допомогою цих трьох складових бізнес має змогу зберегти свою унікальність та має змогу постійно її вдосконалювати, аналізуючи свої переваги та недоліки. Гнучкість, адаптація, технологічний розвиток та аналіз зовнішнього середовища – це умови реалізації потенціалу, що дають змогу забезпечити сталий процес стратегічного управління, убезпечують від зовнішніх загроз, такі як економічна криза та висока інтенсивність конкуренції. Інновації дають змогу зберігати клієнтську базу та забезпечують перспективу її розширення. Крім того, розвиток існуючих альтернатив забезпечує стійкі позиції на ринку, щоб створити стратегічний і позитивний вплив на економіку та експорт країни. Наразі важко однозначно визначити, хто найпершим з науковців ввів поняття «інвестиційний потенціал підприємства», оскільки сам термін виник як результат розвитку досліджень у галузі економіки та менеджменту. Проте, одним з перших

дослідників, який висунув ідею про інноваційний потенціал, був американський економіст Джон Мейнард Кейнс. У своїй книзі "Загальна теорія зайнятості, відсутності та грошей" [1] він використовував термін "інноваційна підприємливість" для опису здатності підприємств залучати капітал для розвитку бізнесу. Кейнс намагався змінити поширену економічну думку того часу. У листі своєму другу Бернардо Шоу 01 січня 1935 року він писав:

«Я вважаю, що пишу книгу з економічної теорії, яка значною мірою революціонізує — думаю, що не одразу, але у наступні 10 років, — те, як світ думає про свої економічні проблеми. Я не можу очікувати, що ти чи хто інший повірите у це зараз. Але я сам не лише маю на це надію, — у своєму розумі, я в цьому впевнений.» [2].

Про поняття «інноваційний потенціал» у своїх наукових працях писали чимало іноземних вчених. Майкл Портер – американський економіст, який багато писав на тему бізнес-стратегії та конкурентоспроможності. У своїй книзі «Конкурентна перевага націй» [3] він обговорює важливість інвестицій в національну інфраструктуру та людський капітал для підвищення інвестиційного потенціалу фірм, що працюють у цій країні. Саме тоді відбувався переломний момент – відхід від класичної економічної теорії, де суспільство вважало, що все залежить від родючості землі та людського робочого ресурсу до сучасної, яка несе в собі глобальний сенс. Нація, яка розвивається, виявляє свої ресурсні переваги, удосконалює їх та зрештою досягає успіху у галузі, яка притаманна саме їй. Тобто людство починає дивитися на світ все ширше, виникає конкуренція, яка штовхає до постійного розвитку, генерування нових ідей, залучення грошових потоків, що дають змогу зберігати своє лідерство. Вільям Дж. Баумол писав на різноманітні економічні теми, включаючи підприємство та інновації. Зокрема, Міхалі Чиксентміхайі – угорсько-американський психолог зосереджував свою увагу на особистості, інвестування в талант, який в майбутньому збільшуватиме та примножуватиме прибутки підприємства. Шлях до успіху полягає у створенні сприятливого середовища для талановитих людей [4].

В українському науковому середовищі над проблематикою інноваційного потенціалу працювали такі вчені, як Л. Беззубко, С. Ілляшенко, В. Василенко, Л. Капітан, О. Коцюбинська, Л. Федолува, В. Александрова, М. Йохна, А. Чухно, А. Глушенкова та багато інших. Поняття інноваційного потенціалу не має єдиного уніфікованого визначення і потребує детального аналізу, адже трактувати цей термін можна з різних точок зору. Підтвердженням цього є результати аналізу праць закордонних та вітчизняних науковців (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Варіації трактування поняття «інноваційний потенціал»

Автор	Інноваційний потенціал– це
С. Ілляшенко [5]	Частина економічного потенціалу, що забезпечує розвиток науки і техніки і впровадження їх досягнень в економіку, забезпечуючи тим самим зростання
А. Глушенкова [6]	Наявність ресурсів у поєднанні з умовами, які забезпечують сукупну можливість підприємства генерувати нові знання та впроваджувати інновації
Закон України «Про інноваційну діяльність» [7]	Сукупність науково-технологічних, фінансово-економічних, виробничих, соціальних та культурно-освітніх можливостей країни (галузі, регіону, підприємства тощо), необхідних для забезпечення інноваційного розвитку економіки
Майкл Портер [1]	Важливість інвестицій в національну інфраструктуру та людський капітал для підвищення інвестиційного потенціалу фірм, що працюють у цій країні
Вільям Дж. Баумол [8]	Інвестиції в людський капітал і технологічні інновації є ключовими чинниками інвестиційного потенціалу фірми
Девід Тіс [9]	Інвестиційні можливості фірми, тісно пов'язані з її здатністю пристосовуватися до мінливих умов ринку та впроваджувати інновації у відповідь на нові виклики

Джерело: складено автором на підставі [1, 5-7, 8, 9]

У будь-якому випадку, в поняття інноваційного потенціалу закладається можливість застосування інноваційних ідей, які розповсюджуються на різні

сфери життя. Це стосується управлінської діяльності, медицини, науково-технологічних розробок, виробничої діяльності та ІТ-сфери. Впровадження інновацій – це здатність мислити революційно і по-новому. Лише креативності тут замало, для реалізації ідеї, впровадження нового продукту або ж послуги важлива підтримка зі сторони держави як і правова так і фінансова. Тобто, термін «інноваційний потенціал» є узагальненим та стосується усіх сфер людського життя.

Інноваційний потенціал відноситься безпосередньо до економічної науки та як термін був введений нещодавно, але трактування його відбувається з різних кутів зору. Більшість поглядів сходяться на трактуванні цього поняття як сукупності ресурсів та процесу втілення їх в реальність. Під цим маємо на увазі людський ресурс, що дає перший рушійний поштовх, який є одним із найголовніших у цій ланці, далі маємо підтримку керівництва, узгодження та інвестування. В результаті всі ресурси об'єднуються в симбіоз, який працює над реалізацією поставленої задачі і доведенням її до кінцевого результату.

Окрім ресурсного потенціалу також важливий лідерський потенціал, який сприяє та заохочує. Створення сприятливої атмосфери стимулює продуктивність праці. Члени команди відчують свою важливість у виконання завдань та генеруванні нових ідей і досягненні інноваційних цілей компанії. Оцінка та конструктивна критика є не менш важливим складником успішної співпраці. Це дає змогу відійти від застарілих стереотипів та засад, які гальмують розвиток і дають поштовх відходити від старого, створюючи абсолютно нове. Серед внутрішньої управлінської політики компанії існують різноманітні заохочення та мотивації: винагороди за проекти та ідеї, що є узгодженими з керівництвом. Корпоративна політика, яка стає важелем для ризиків у починанні нового, постійна комунікація, обмін інформацією, всі ці процеси сприяють постійному апгрейду колективу. Управління інноваційним потенціалом – це циклічний процес, оскільки, як показує практика, економічні гіганти прагнуть першості та лідерства на економічному ринку, а це потребує постійної генерації нових ідей та вдосконалення.

Проаналізувавши наукові праці [1, 5, 6, 7, 8, 9], можна виокремити основні складові інноваційного потенціалу підприємства (організації, компанії), які систематизовано на рис. 1.1.

Рис. 1.1. Основні складові інноваційного потенціалу підприємства (організації, компанії)

Джерело: розроблено автором

Як показано на рис. 1.1. до основних складових інноваційного потенціалу суб'єкта діяльності відносяться:

- організаційно-управлінський потенціал: управлінські знання та навички, здатність до управління та інноваційними процесами, підтримка від мережі партнерів та експертів;
- ринковий потенціал: здатність компанії до аналізу ринку та його потреб, створення нових продуктів та послуг, конкурентоздатність на ринку;

- підприємницький потенціал: здатність до прийняття ризику, підтримка підприємницької культури та духу в компанії, здатність до впровадження нових ідей та підходів;
- людський капітал: кваліфікація та мотивація працівників, їхні знання та досвід у галузі, здатність до творчого мислення та ініціативи;
- матеріально-технічна база: інфраструктура, обладнання, технології, науково-технічний потенціал;
- фінансові ресурси: інвестиції, фінансові ресурси для проведення досліджень та розробок, фінансові ресурси для впровадження інновацій.

Беззаперечним фактором є взаємозалежність складових, які зображені на рис. 1.1. Це система, що потребує постійного дослідження та вдосконалення. Але невід'ємною частиною є умови, за яких не може відбутися реалізація інноваційного потенціалу (рис. 1.2).

Лідерство є важливим чинником у створенні інновацій. Адже саме керівництво допомагає чітко окреслити поставлену мету та надає підтримку. Маючи культуру інновацій підприємство в свою чергу стимулює навчання та розвиток своїх співробітників і є відкритим для нових інноваційних проривів. Створення нових проєктів потребує фахового кадрового складу з необхідними вміннями та навичками, які в свою чергу зможуть скористатися ресурсним потенціалом: проводити дослідження, грамотно і вміло оперувати фінансовими вкладеннями. Підприємство має бути відкрите до співпраці із зовнішніми установами: державні, дослідницькі, юридичні, та перебувати у постійному пошуку інвесторів. Тому існує суттєва, але цілком зрозуміла різниця в діяльності суб'єкта підприємництва, який орієнтований на внутрішній ринок, і такого, що має амбіційніші плани і виходить на зовнішні ринки [10]. В останньому випадку мова йде про інноваційний потенціал суб'єкта міжнародного бізнесу, який має свої особливості формування (рис. 1.3).

Рис. 1.2. Умови реалізації інноваційного потенціалу

Джерело: розроблено автором

На наш погляд, до чинників, які безпосередньо впливають на формування та реалізацію інноваційного потенціалу суб'єкта міжнародного бізнесу, відносяться:

- міжнародна конкуренція: компанія, що працює в міжнародному бізнесі, повинна забезпечити конкурентоспроможність на світовому ринку, тому інновації є ключовим фактором для досягнення цієї мети;
- глобалізація технологій: сучасний розвиток технологій дозволяє суб'єктам міжнародного бізнесу отримувати доступ до нових технологій та інновацій з усього світу, що створює можливості для розвитку власного інноваційного потенціалу;

- міжнародна співпраця: суб'єкти міжнародного бізнесу мають можливість взаємодіяти з іншими учасниками світових ринків, дослідницькими установами та університетами з різних країн світу, що забезпечує доступ до нових знань, інформації та технологій;
- культурна різноманітність: міжнародна діяльність суб'єктів міжнародного бізнесу зазвичай пов'язана зі співпрацею з людьми з різних країн та культур, що створює виклики для прийняття інноваційних рішень, які враховують різні потреби та погляди.

Рис. 1.3. Чинники впливу на формування та реалізацію інноваційного потенціалу суб'єктів міжнародного бізнесу

Джерело: розроблено автором

Формування інноваційного потенціалу суб'єкта міжнародного бізнесу є складним процесом, оскільки на нього впливають чинники міжнародного середовища, які були наведені вище. Незамінною частиною інноваційного потенціалу підприємства є важливість консалтингової підтримки, оскільки виникає певна складність у формуванні інформаційного забезпечення.

Консалтинг – це процес отримання допомоги від зовнішніх експертів, які мають великий досвід і знання у певних сферах бізнесу, технологій, маркетингу та управління. Консалтингова підтримка може допомогти підприємствам зрозуміти і вирішити складні проблеми, виявити нові можливості, здійснити інноваційні зміни, підвищити ефективність бізнесу та збільшити прибуток. Крім того, експерти можуть допомогти визначити потреби підприємства в технологічній модернізації, залученні нових технологій та ефективного використанні інформаційних технологій. Також важливо зазначити, що консалтингова підтримка може бути корисною для підприємств будь-якого розміру і типу діяльності, від малих стартапів до великих корпорацій. Консалтингова підтримка дозволяє підприємствам зосередитися на своїх основних компетенціях та досягти максимальних результатів, тому діяльність суб'єктів, які надають відповідні послуги, також є важливим чинником формування та реалізації інноваційного потенціалу в міжнародному бізнесі. Однією з організацій, яка надає професійні консалтингові послуги для суб'єктів міжнародного підприємництва, є Асоціація Digital Ukraine, діяльність якої розглянута в роботі.

1.2. Характеристика Асоціації Digital Ukraine як носія інноваційного потенціалу та суб'єкта надання консалтингових послуг щодо його розвитку

Сучасне турбулентне середовище актуалізує значущість інновацій для ефективної діяльності компаній та виводить на лідерські позиції ті, що працюють в сферах, для яких інноваційність є критично важливою. Так, згідно щорічного звіту видання Fast Company за 2021 рік [11], лідерство у інноваційних розробках посіла Moderna – біотехнологічна компанія, яка займається розробкою вакцини та ліків. Створення вакцини, яку зручно транспортувати по всьому світу, дала змогу подолати епідеміологічні спалахи Covid-19. Також до цього рейтингу входить компанія SpaceX, яка є постачальником інтернет послуг через дочірне

підприємство Starlink, що дало змогу українцям у стані війни залишатися в інтернет просторі, військові мають змогу комунікувати з командуванням та зв'язуватися з рідними. З-поміж українських компаній, які здійснюють інноваційний прорив та виходять на міжнародні ринки, до цього рейтингу увійшла Нова Пошта, яка за останній рік здійснила значний прорив у сфері послуг: інноваційні термінали, поштомати, також відкрився новий проект «Авіадоставка» (на даний момент цей процес призупинений через воєнні дії), але тестується доставка безпілотниками за рахунок яких людина майже не бере участі у процесі, відкрилися відділення у Варшаві, Познані та Вроцлаві. Alfa Smart Agro створюють унікальні продукти, які використовує кожне третє господарство в Україні та досягнення яких визнані на міжнародному рівні. Компанія «Caracol Ukraine» забезпечує безпеку вашого будинку: фарби, утеплення, фасади та ін. Це майже в 30 разів вище європейських норм. Експортер соняшникової олії Kernel зміг оцифрувати свою логістику. Це забезпечило швидкість прийняття рішень та мобільність. Visa, яка надає змогу безготівкової оплати, підключена до застосунку Дія, що дає змогу сплачувати різноманітні платежі у декілька кліків.

Не менш важливими є громадські спілки, які створені для сприятливого середовища ведення бізнесу, спрощення процедури за допомогою ІТ-екосистеми, до яких власне відноситься Асоціація Digital Ukraine.

Digital Ukraine – це стратегічна ініціатива уряду України, яка була запроваджена у 2014 році з метою розвитку та просування цифрової економіки країни. Ініціатива спрямована на створення сприятливого середовища для розвитку ІТ-галузі та позиціонування України як провідного ІТ-хабу Східної Європи. З точки зору міжнародної економічної діяльності, ініціативу «Цифрова Україна» можна розглядати як позитивну подію для бізнесу, який працює в ІТ-секторі. Український уряд вжив заходів для створення сприятливого бізнес-середовища шляхом зменшення бюрократії, спрощення процедур для іноземних інвесторів та впровадження сприятливої податкової політики. Крім того, ініціатива включає плани щодо покращення інфраструктури та людського

капіталу країни, що може принести користь підприємствам, які працюють у багатьох секторах. Однак існують також потенційні виклики для підприємств, які працюють в Україні, зокрема в ІТ-секторі. Країна все ще стикається з проблемами, пов'язаними з корупцією та політичною нестабільністю, які можуть вплинути на бізнес-середовище. Крім того, повномасштабне вторгнення росії в Україну спричиняє низку проблем: ракетні удари, відсутність електроенергії та зв'язку, знищення промислових міст України, які також впливають на бізнес-діяльність. Незважаючи на наявність проблем, «Digital Ukraine» свідчить про позитивну тенденцію для компаній, які працюють в ІТ-секторі в умовах війни. Оскільки уряд зосереджується на покращенні бізнес-середовища та сприяттні цифровим інноваціям, у цифровій економіці країни [12].

Наразі Digital Ukraine запустили новий проєкт Дія City – це унікальний правовий та податковий простір для ІТ-компаній в Україні. Тут поєднані всі комфортні податкові умови з ефективними інструментами, що дозволять компаніям будувати прозору корпоративну структуру, легше залучати іноземні інвестиції, залучати додаткові механізми для захисту нематеріальних активів. Перевагами участі у даному проєкті: низькі податкові ставки, альтернативна модель найму, адміністрування через офіційний сайт, венчурне інвестування, захист ІР, стабільність умов протягом 25 років (табл. 1.2). Проаналізувавши умови, які надає ДіяCity, можна зробити висновок, що це чудова можливість збільшення своїх прибутків, захист бізнесу за міжнародним законодавством, залучення іноземних інвестицій та розширення свого інноваційного потенціалу.

Проєкт Дія City націлений на більш прозору систему ведення ІТ-бізнесу в Україні шляхом реалізації таких ініціатив та напрямів діяльності:

- прозоре працевлаштування компанією своїх співробітників з повною заробітною платою в штат зі спрощеною системою оподаткування;
- усунення законодавчих прогалів і колізій щодо розподілу прав на службові замовлення, а також усунення non-compete, non-solicit agreements;
- краща система щодо залучення іноземних інвестицій.

Переваги та умови участі у проєкті «Дія City»

Переваги участі	Умови
Низькі податкові ставки	Податки на працю: - 5% ПДФО - ЄСВ 22% від мінімальної зарплати - 1,5% військовий збір Корпоративний податок: - 9% на «виведений капітал» або 18% на прибуток
Альтернативна модель найму	GIG – контракт, співпраця з ФОП, трудові договори за КЗпП
Адміністрування через офіційний сайт	Подача заяви, жодних дозволів чи ліцензій, резидентом може стати компанія зареєстрована за українським законодавством
Венчурне інвестування	Елементи англійського права закріплені в українському законодавстві, спрощення доступу до необхідного фінансування
Захист ІР	Гарантія захисту прав інтелектуальної власності
Стабільність умов протягом 25 років	ДіяCity гарантує резидентам стабільність протягом 25 років та дотримання усіх норм права

Джерело: складено автором на підставі [13]

Digital Ukraine охоплює різні сфери бізнесу. З початком повномасштабного вторгнення росії в Україну зросла потреба у допомозі малому та середньому бізнесу. В табл. 1.3 представлені партнери, які приймають найактивнішу участь у діяльності Асоціації. Так, Nota Group за керівництвом Digital Ukraine надала близько тисячі безкоштовних консультацій. З кожним роком організація розширюється, до великої спілки компаній-учасниць Асоціації Digital Ukraine долучився найбільший в Україні розсадник декоративних рослин «Мегаплант». Насамперед це ілюструє довіру, бачення перспективи у даному членстві. Важливо зазначити, що членами асоціації також є Genesis – українська кофаундингова ІТ-компанія, що будує глобальні технологічні бізнеси разом із

найкращими підприємцями Центральної та Східної Європи, «Rocket Global» – українська food- tech компанія та ін. Це дає можливість охарактеризувати діяльність недержавної некомерційної організації, яка надає можливість створення професійного IT-середовища, захист інформаційної безпеки у різних сферах бізнесу: стартап, малий, середні чи економічні гіганти, які виходять на міжнародний ринок та створюють там гідну конкуренцію.

Таблиця 1.3

Партнери Digital Ukraine та напрями їх діяльності

Партнери	Напрямок діяльності
Nota Group [14]	Компанія, що складається з професіоналів, надає повний комплекс послуг з аутсорсингу для підтримки бізнес-процесів у галузі фінансів, бухгалтерії, кадрів, юридичного супроводу та консалтингу з управління
Мегаплант [15]	Найбільший український постачальник рослин для зовнішнього озеленення, що спеціалізується на вирощуванні та постачанні різних рослинних видів для озеленення зовнішніх територій.
Genesis [16]	Українська IT-компанія, яка займається кофаундингом та розробкою глобальних технологічних бізнесів у співпраці з провідними підприємцями з Центральної та Східної Європи

Джерело: складено автором на підставі [14, 15, 16]

Як бачимо, інноваційний потенціал відіграє важливу роль, об'єднавши ресурси задля виведення економіки України у лідери на міжнародній арені. Проаналізувавши діяльність Digital Ukraine можна зробити висновок, що організація функціонує у двох вимірах, адже є одночасно носієм інноваційного потенціалу в міжнародному бізнесі та суб'єктом надання консалтингових послуг з розвитку інноваційного потенціалу інших суб'єктів підприємництва, передусім в IT-сфері (рис. 1.4). Наприклад, якщо конкретна компанія концентрується саме на своїх потребах та одноосібному розвитку, то Digital Ukraine намагаються охопити всі сфери економіки, допомогти українському бізнесу досягти повної діджиталізаційної прозорості та залучення людей з високим потенціалом, співпрацюючи в симбіозі з Міністерством цифрової трансформації в Україні.

Рис. 1.4. Асоціація Digital Ukraine як носій інноваційного потенціалу та суб'єкт надання консалтингових послуг з його розвитку

Джерело: складено автором

Таким чином, можемо зробити висновок, що Асоціація Digital Ukraine і сама є носієм інноваційного потенціалу, реалізація якого спрямована на розвиток українського бізнесу, і надає послуги щодо реалізації інноваційного потенціалу інших суб'єктів. Digital Ukraine – це процес оновлення та цифровізації різних галузей економіки, суспільства та уряду в Україні. Вирішення поставлених завдань передбачає впровадження нових технологій, таких як штучний інтелект, блокчейн та smart-технології для поліпшення продуктивності та ефективності, а також розвиток цифрової інфраструктури, наприклад швидкісного Інтернету та цифрових платіжних систем. Цифрова трансформація України вважається ключовим фактором економічного зростання та конкурентоспроможності, а також способом покращити прозорість та ефективність уряду та підвищити якість життя громадян.

Висновки до розділу 1

Дослідження у галузі економіки та менеджменту дало поштовх до утворення поняття "інвестиційного потенціалу". Науковці, які працювали над цим питанням, включаючи Джона Кейнса, Майкла Портера та інших, які зосереджувалися на важливості інвестування у підприємство для його подальшого розвитку. У результаті чого виникає нове поняття "інноваційний потенціал", що передбачає застосування новаторських ідей у різних сферах життя. Інноваційний потенціал є важливим концептом в економічній науці, який був введений недавно і має різні трактування. Він визначається як сукупність ресурсів, втілення яких в реальність призводить до досягнення інноваційних цілей компанії.

Ресурсний потенціал, зокрема людський ресурс, відіграє ключову роль у стимулюванні продуктивності праці та генерації нових ідей. Крім того, лідерський потенціал і створення сприятливої атмосфери в команді є важливими факторами успішної реалізації інноваційних проектів.

Консалтингова підтримка є незамінною складовою інноваційного потенціалу. Цей процес надання допомоги зовнішніми експертами дозволяє підприємствам вирішувати складні проблеми, виявляти нові можливості та здійснювати інноваційні зміни.

«Digital Ukraine» - це комплекс ініціатив та зусиль, які були прийняті за участі українського уряду та приватного сектору для сприяння розвитку цифрових технологій та розповсюдження інноваційного потенціалу у країні та за її межами. Основне завдання асоціації полягає у трансформуванні української економіки в сучасну цифрову, насамперед, покращення якості життя громадян та створення потужної конкурентноспроможності на міжнародних ринках. Digital Ukraine можна розглядати у двох спектрах: як носій інноваційного потенціалу в міжнародному бізнесі та як суб'єкт надання консалтингових послуг з розвитку інноваційного потенціалу. Оскільки, асоціація є джерелом інноваційного потенціалу та інструментом надання послуг з підтримки реалізації інноваційного потенціалу стартапів.

РОЗДІЛ 2

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ АСОЦІАЦІЇ DIGITAL UKRAINE ТА ЇЇ ПАРТНЕРІВ У СФЕРІ РЕАЛІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ ПРОЄКТІВ

2.1. Оцінка сприятливості середовища міжнародного бізнесу Асоціації Digital Ukraine та її партнерів

Асоціація Digital Ukraine існує з 2014 року, і на даний момент її діяльність лише набирає обертів. З одного боку Україна має значний потенціал у сфері інновацій, але існує ряд причин, які ускладнюють цей процес. По перше, це недостатній розвиток інфраструктури, зокрема це стосується високошвидкісного Інтернету. Крім того, інноваційний бізнес в Україні стикається з проблемою недостатнього рівня захисту інтелектуальної власності, корупції, бюрократії та нестабільності правового середовища. З іншого боку, уряд України робить кроки для покращення ситуації, зокрема, шляхом прийняття законів, спрямованих на підтримку інноваційного бізнесу, створення сприятливого інвестиційного клімату, запровадження податкових пільг для інноваційних компаній.

Насамперед, безпосередньо співпрацює з Digital Ukraine Міністерство цифрової трансформації України, адже їх цілі і спектр діяльності є суміжними, можна стверджувати, що навіть ідентичними. Формування та реалізація державної політики у сфері розвитку ІТ-індустрії в державі – це один із ключових факторів спільної діяльності у сфері інновацій. За участі Digital Ukraine та Міністерства цифрової трансформації України було втілено в життя ряд проєктів, які зазначені у табл. 2.1. Digital Ukraine у даному випадку працює як носій інноваційного потенціалу, оскільки відбувся обмін знаннями, ідеями та досвідом у сфері інновацій, який в результаті спростив та покращив рівень цифрових послуг для громадян. Асоціація є генератором ідей і стає джерелом інноваційності для даних проєктів.

Таблиця 2.1

Спільні проекти МЦТУ та Digital Ukraine

Назва проекту	Характеристика
ProZorro.Sale [17]	Система онлайн-аукціонів державного майна, яка дозволяє здійснювати продажі електронною формою. Цей проект був запущений у 2016 році та став одним з найбільш успішних державних ініціатив в галузі цифрової трансформації
Дія.City [18]	Цифрова платформа, яка дозволяє містам та громадам управляти та надавати послуги в онлайн-режимі. Цей проект був запущений у 2020 році та вже отримав значну популярність в Україні
Дія.Бізнес [19]	Онлайн-платформа для зареєстрованих бізнесів, яка дозволяє здійснювати реєстрацію та ведення бізнесу у повній онлайн-формі. Цей проект був запущений у 2020 році та став одним з найбільш важливих ініціатив для спрощення реєстраційних процедур для бізнесу в Україні
E-Data [20]	Веб-портал, який надає відкритий доступ до інформації про державні закупівлі, а також статистику та іншу інформацію про державні структури. Цей проект був запущений у 2015 році та дозволяє забезпечити відкритість та прозорість у державних закупівлях

Джерело: складено автором на підставі [17-20]

Ще одним із прикладів успішних проектів є Open Data UA. Це проект, який забезпечує доступ до відкритих даних, що можуть бути корисними для розробки нових цифрових продуктів та послуг. Всі проекти направлені на допомогу у створенні нових проектів та залученні нових технологій. Тому, впевнено можна стверджувати, що політична система країни зацікавлена у діяльності таких організацій як Digital Ukraine.

З метою підтримки, інвестування та розширення спектру пошуку та співпраці з міжнародними компаніями у сфері технологій Digital Ukraine співпрацює з міжнародними партнерами (регіональними інтеграційними

об'єднаннями, організаціями, установами), які сприяють розвитку технологій та цифрової економіки (рис. 2.1).

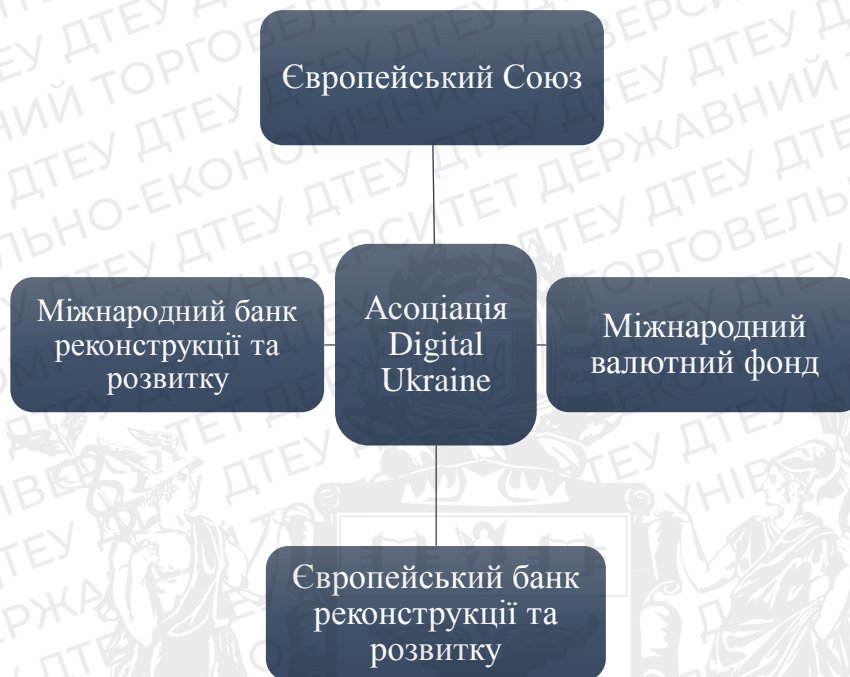

Рис. 2.1. Партнери Асоціації Digital Ukraine у сфері реалізації міжнародних проєктів

Джерело: складено автором

Україна є асоційованим членом ЄС та приймає безпосередню участь у розробці інформаційних технологій. Таким чином, Digital Ukraine співпрацює з ЄС з ціллю розвитку електронної ідентифікації, електронного урядування, кібербезпеки та інших сфер, пов'язаних з цифровою економікою. МВФ приймає активну участь у створенні фінансової стабільності, особлива увага приділяється банківській реформі та грамотному розподіленню бюджету. Фінансова складова є надважливою у даній сфері. Міжнародний банк реконструкції та розвитку надає підтримку молодим підприємствам України, співпрацюючи з асоціацією. Оскільки Україна прагне остаточно вступити до Європейського союзу, Digital Ukraine також співпрацює з Європейським банком реконструкції та розвитку з метою розвитку інфраструктури в Україні, включаючи енергетику, транспорт та комунікації. Невідмінною складовою є підтримка українських підприємств,

безпосередньо у секторі технологій та інновацій. У даному випадку спостерігається черговий наслідковий зв'язок, де Digital Ukraine є посередником між зовнішнім економічним середовищем та залученням інвестицій між молодими українськими підприємствами у технологічній сфері. Важливо зауважити, що держава у даному випадку також перебуває у вирашному положенні, адже це чудовий крок до виходу на міжнародну арену.

Зважаючи на той факт, що партнерами Digital Ukraine у сфері реалізації міжнародних проектів є США та країни Європейського союзу, можна стверджувати, що комунікація відбувається переважно з ними. На різноманітних заходах та конференціях Асоціація згадувала про співпрацю з Німеччиною, Японією, Швецією, Канадою та США. Ці країни є з достатньо високим економічним розвитком і займають привілейовані позиції на міжнародній арені.

Бізнес-середовище країни являється надважливим показником для подальшої співпраці і важливе чітке розуміння, кому саме потрібно надавати перевагу і проявляти бажання подальшої тісної співпраці у інноваційних міжнародних проєктах. Важливим критерієм є значення основних показників економічного розвитку вище перерахованих країн, які представлені у табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Показники економічного розвитку країн партнерів Digital Ukraine

Країна	ВВП, трлн дол.	Інфляція, %	Населення, млн. осіб
США	25,5	6,5	333
Канада	1,89	6,8	39
Швеція	0,53	12,3	10,5
Японія	4,1	4	124,5

Джерело: складено автором

Аналізуючи дані табл. 2.2., бачимо, що США є найбільшою країною з найбільшим ВВП та населенням. Однак, її інфляційний показник також є одним з найвищих. Японія має четвертий за розміром ВВП (4,1 трлн. доларів), середню інфляцію (4%) і дуже велику національну популяцію (124,5 мільйонів).

Насамперед, Японія відома своєю високотехнологічною промисловістю, яка може стати прикладом для наслідування нашими молодими компаніями у цій сфері. Умови для інвестування в Швеції зазвичай сприятливі, зокрема, для інвестування в інноваційні технології і екологічно чисті галузі. Канаді більш притаманні інвестиції в енергетичний сектор. Для того, щоб надати конкретну перевагу певній країні варто проаналізувати і інші показники, які спрямовані на розвиток інноваційного потенціалу. Адже, країни-партнери є достатньо сильними гравцями на міжнародній арені.

Глобальний інноваційний індекс та його компоненти допоможуть визначити пріоритетну країну для подальшої тісної міжнародної співпраці у сфері інновацій (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Глобальний інноваційний індекс станом на 2022 р. та його компоненти

Країна	Глобальний інноваційний індекс	Людський капітал та дослідження	Інфра-структура	Розвиток бізнесу	Знання та технології
США	2	9	19	3	3
Канада	15	15	6	20	24
Швеція	3	3	1	1	2
Японія	13	21	12	8	11

Джерело: складено автором

У рейтингу першість посідає Швеція, оскільки має значення Глобального інноваційного індексу – 3 місце у світу та таке ж значення у дослідженнях та розвитку людського капіталу. Важливим критеріями є розвиненість бізнесу, де Швеція також посідає 1-ше місце та знання та технології, де країна посідає 2 місце. На даний момент, випереджають її лише США та Швейцарія. Сполучені Штати демонструють найкращі показники за розвиненістю бізнесу – 3 місце у світі. Японія перемістилася з 25-ї позиції в 2012 році, щоб цього року опинитись в межах першої десятки, зберігши 13 місце. Канада входить до 15 найкращих,

досягши свого найкращого результату з 2016 року. Але серед вище представлених країн, Канада має поштовх для подальшого вдосконалення та розвитку та є сильною у сфері інновацій серед усіх країн світу, що зазначені у світовому рейтингу [21]. Загалом всі країни партнери входять до 15 найкращих у світі. За аналізом можна підсумувати, що Швеція – це вибір Digital Ukraine. Але зважаючи на те, що Україна знаходиться на 57-му місці у даному рейтингу, то тісна співпраця з усіма із цих країн стає значним кроком у розвитку інноваційного потенціалу, залученні інвесторів та просування українських ідей та обмін цінним досвідом у сфері інновацій.

Як суб'єкт надання консалтингових послуг з розвитку інноваційного потенціалу Digital Ukraine проявляє себе у підтримці стартапів. Безпосередньо, це стосується таких галузей: інформаційні технології, енергетика, агротехнології, медицина та інші. Проводить конкурси та акселераційні програми, де стартапери можуть представити свої ідеї та проекти, отримати фінансову та консультативну підтримку. Організація також підтримує стартапи в побудові бізнес-моделей, впровадженні маркетингових стратегій та підвищенні продуктивності. Наприклад, Олексій Вітченко, український підприємець та інвестор, об'єднав свої бізнес-проекти під новим брендом Qollabe, згідно з повідомленням компанії. Група включає в себе такі компанії, як Govitall, Translate.com - сервіс онлайн перекладів, Calmerry – платформу психологічної підтримки, та венчурний фонд Digital Future. Qollabe є резидентом Дія City в Києві та має свій головний офіс в цьому місті. Згідно з оголошенням компанії, загальною місією групи є створення продуктових рішень, які допоможуть людям у всьому світі спростити своє життя та роботу. «Резидентство в Дія.City — це можливість працювати «по-білому». Це береже нашу підприємницьку гідність і наближає нас до цивілізованих стосунків «держава — бізнес». Адже працювати в межах правового поля – це, як мінімум, більш безпечно для бізнесу та самих працівників. Крім того, за умовами цього правового режиму, компанія сплачує ще й воєнний збір, чого ФОПи не сплачують.», — як зазначав Вітченко [22].

Протягом 2023 року українські стартапи мають можливість отримати фінансову підтримку у розмірі 35 000 євро та пройти стажування у Барселоні. За участі Digital Ukraine та підтримки головного офісу Glovo оголошується набір команд для участі в програмі Glovo Ukraine Startup Lab. Саме за результатами цього відбору лише 20 команд матимуть можливість отримати грошову винагороду та можливість проходження стажування. [23] Безпосередньо, брати участь у даному конкурсі можуть стартапи, які перебувають на ранніх стадіях свого розвитку. Це унікальна можливість для сучасної молоді, яка генерує ідеї у сфері інновацій, отримати фінансову підтримку, змогу піару своєї ідеї та розголошення на масштабну аудиторію з метою залучення нових інвесторів для розвитку бізнесу у сфері інновацій. Напрями ведення бізнесу у сфері інновацій, які приймають участь у програмі Glovo Ukraine Startup Lab, наведені на рис. 2.2.

Рис. 2.2. Напрями ведення бізнесу у сфері інновацій, які приймають участь у програмі Glovo Ukraine Startup Lab

Джерело: складено автором

Асоціація Digital Ukraine намагається охопити всі сфери діяльності: консультація, залучення інвесторів, початкове фінансування та реклама. Окрім цього проводиться безліч тренінгів, які насамперед направлені на розвиток бізнесу у сфері інновацій. Найголовніше, це адаптація під сьогоднішні реалії – реалії війни. Це надскладний період для ведення бізнесу або ж створення нового. Але завдяки таким консалтинговим компаніям як Digital Ukraine вдається утримувати нові стартапи та вже діючі бізнес проекти на плаву.

Така величезна кількість стартапів потребує платформ для реалізації. Під цим маємо на увазі міжнародні ринки країн, на які ми можемо виходити. Міжнародні ринки є важливими для економічного розвитку країни, оскільки вони дозволяють розширити ринки збуту та забезпечити доступ до необхідних ресурсів та продуктів. Асоціація має право обрати ринок, який буде притаманний напрямкам її стартапів. Зокрема, це технології, інтелектуальна власність, розробка інновацій, логістичні та фінансові послуги. Наприклад, США, що активно залучає інвестиції у розробку нових технологій. Особливо країна зосереджена на розробці штучного інтелекту, біотехнологій та робототехніки. Стартапи за підтримки Digital Ukraine, у перспективі, мають можливість претендувати на партнерство або ж впровадження своїх задумів та ідей, які потребують інвестування та дослідження. Японія також відома своїм розвитком технологій та інновацій. Специфіка розробок та досліджень суміжна з США. Також Китай, що зосереджується на розробці новітніх технологій в галузі енергетики, транспорту та інформаційних технологій.

Остаточо визначити пріоритети розширення діяльності Асоціації на міжнародні ринки може допомогти аналіз значень Індексу інновацій Bloomberg для обраних вище країн [25]. Даний індекс оцінює інноваційність близько 60 країн світу, опираючись на кількість високотехнологічних компаній, технологічний рівень розвитку досліджень та кількість патентних заявок. Значення Індексу інновацій Bloomberg для обраних країн станом на 2022 рік наведені у табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Значення Індексу інновацій Bloomberg та його компонентів, балів

Країна	Індекс інновацій Bloomberg	Додана вартість виробництва	Продуктивність	Патенти	Висока концентрація технологій
США	11	24	5	2	1
Китай	16	20	45	3	9
Японія	12	7	37	11	10

Джерело: складено автором

На основі наведених в табл. 2.4 даних можемо зробити висновок, що найсприятливішим ринком є США. Але знову ж таки, Україна входить в цей рейтинг, але посідає 58 місце на протизагу потенційним партнерам, які входять в 20-ку загального рейтингу. Це свідчить про те, що на даному етапі інноваційного розвитку варто розширювати спектр можливостей. Асоціації важливо налагоджувати зв'язок з даними ринками і надавати консультації українським стартапам, які знаходяться під їх опікою. Але варто зауважити, що повноцінний вихід на такі ринки потребує багато роботи. Асоціація виконує свої завдання з успіхом, але ще є над чим працювати в системі держави. Насамперед, стартапи, молоді бізнеси варто довести до стану високої конкурентоспроможності, яка б зацікавила ці ринки. Також важливим фактором залишається підтримка належного рівня досліджень та залучення інвестування у виробництво.

Отже, виходити на ринки США, Японії та Китаю може бути вигідним для України, але це потребує серйозних зусиль і підготовки. Важливо розглядати це питання комплексно і планувати дії на довгострокову перспективу.

2.2. Пріоритети розвитку інноваційного потенціалу Асоціації Digital Ukraine в умовах глобалізації та посилення конкуренції у сфері інновацій

Діяльність Асоціації Digital Ukraine є важливим внеском у розвиток України в умовах глобалізації та зростаючої конкуренції на міжнародному ринку. Ключовими завданнями має бути подальший розвиток та адаптація під міжнародні стандарти. На даному етапі Digital Ukraine змогли досягти шалених результатів у технологічній галузі, що дає економіці України можливість зростати та захоплювати нові міжнародні ринки. За даними аналізу, які були проілюстровані у попередньому підрозділі, ключем до успіху є співпраця з такими країнами, як США, Канада, Японія та Швеція. Ці країни посідають перші сходинки у всіх економічних чартах, в тому числі – у сфері інновацій.

Для успішного входження на місцевий ринок країн варто детально вивчити екосистему інновацій, з'ясувати, які компанії та інституції займаються інноваціями та які проекти є найбільш успішними. США та Канада інноваційно та технологічно є дуже привабливими у всьому світі. Безліч молодих амбітних проектів та стартапів мріють про співпрацю та можливість інвестування під егідою США та Канади.

Інноваційна екосистема Північної Америки має певні чітко визначені компоненти (рис. 2.1).

Рис. 2.1. Компоненти інноваційної системи країн Північної Америки

Джерело: складено автором

Наявність технологічних компаній, як Google, Apple, Microsoft, Amazon дає можливість займатися дослідженням нових технологій та виготовлення нових продуктів. У кінцевому результаті можливість інвестування у нові проекти та стартапи, що є привабливим для діяльності Digital Ukraine. США та Канада мають багато відомих університетів, які займаються науковим дослідженням та розробкою нових технологій. Університети також мають програми підтримки стартапів та надають доступ до інфраструктури та технічних ресурсів для інноваторів. Зокрема, Massachusetts Institute of Technology [26] є одним з найбільших престижних університетів у США та світі. Специфіка університету полягає в розробці інформаційних технологій, біотехнологій та енергетики. За таким принципом працюють такі вищі навчальні заклади: Stanford University, Harvard University та California Institute of Technology. Канада має декілька університетів, які мають значний науковий потенціал. Наприклад, University of British Columbia є одним з найбільш престижних університетів в Канаді, а основними галузями дослідження є здоров'я та технології. Сьогодні, інновації стосуються усіх сфер людського життя.

Варто звернути увагу на американську машинобудівну компанію, яка випускає машини для сільськогосподарської сфери – John Deere. Вона є одним з найбільших виробників сільськогосподарської техніки в світі. Компанію заснував Джон Дір у 1837 році. John Deere має сильну репутацію виробника надійної і довговічної техніки, яку широко використовують фермери та сільськогосподарські підприємства по всьому світу. Впізнаваний зелено-жовтий логотип бренду асоціюється з якістю та інноваціями у сільському господарстві (рис. 2.2). Статистика відображає чистий обсяг продажів John Deere (Deere & Company) у всьому світі з 2001 по 2021 рік. У 2021 році чистий обсяг продажів компанії становив близько 39,7 мільярдів доларів США. Чистий прибуток компанії в тому році склав близько шести мільярдів доларів США. [26] Впродовж років відбувається тенденція, як зростання так і спаду. Це пов'язане з попитом на дану продукцію, яка є спеціалізованою під обробку сільськогосподарської та лісогосподарської сфер.

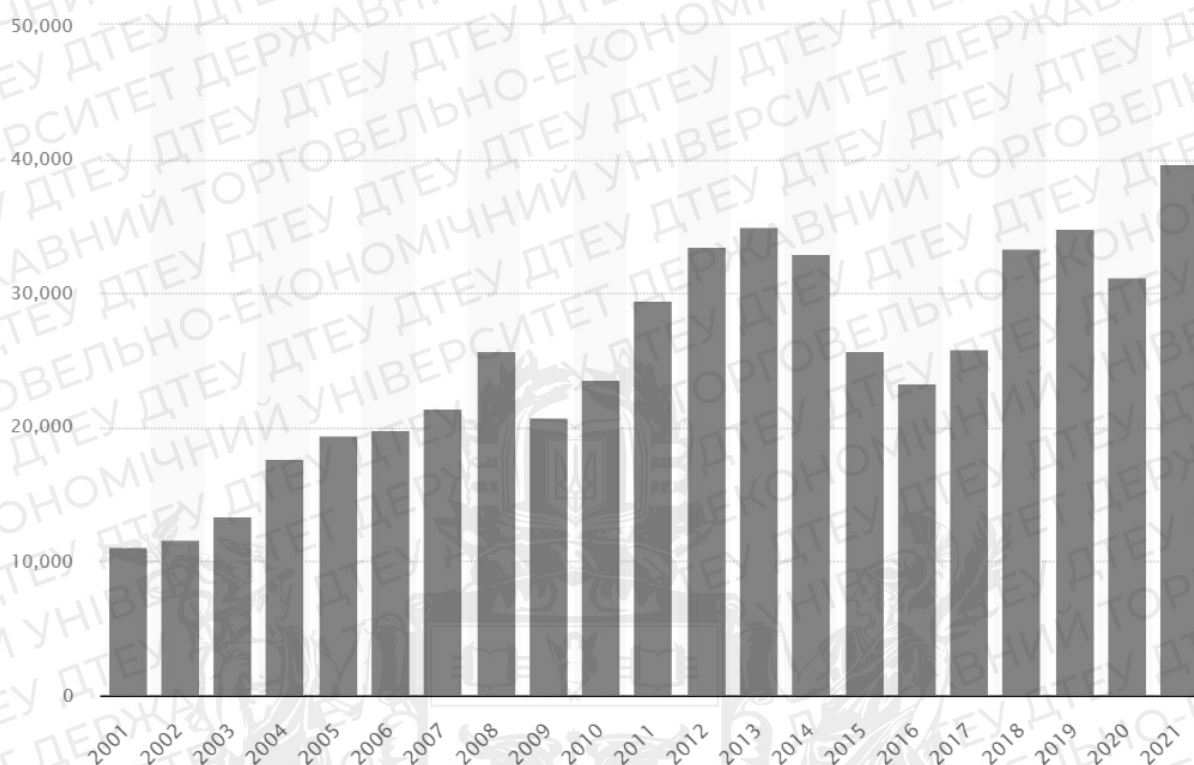

Рис. 2.2. Чистий обсяг продажів John Deere (Deere & Company) у 2001-2021 рр., млн дол.

Джерело: складено автором на підставі [26]

Для асоціації буде значним внеском організувати проект, який включатиме в себе гранти на навчання, для талановитих українців, які згодом зможуть ділитися досвідом з іншими українськими науковцями. Щодо державної підтримки США та Канади для Digital Ukraine, як керівника безліч бізнес проектів у сфері ІТ відкриваються безмежні можливості для отримання грантів та інвестування. Деякі з цих програм наведені у табл. 2.5.

Таблиця 2.5

Програми державної підтримки у сфері інновацій США та Канади

Назва проекту	Напрямок діяльності
Small Business Innovation Research (SBIR) Program [27]	Підтримка малих бізнесів, дослідження у сфері біотехнологій, ІТ та енергетики. Компанії мають можливість отримати гранти на дослідження та розробки

Назва проекту	Напрямок діяльності
Small Business Technology Transfer (STTR) Program [28]	Підтримка малих бізнесів на основі комерціалізації, яка була заснована в коледжах та університетах. Отримання грантів та фінансування
National Science Foundation (NSF) [29]	Фінансова підтримка в різних дослідницьких галузях таких, як технологія, інженерія та математика
Research and Development Program [30]	Підтримка досліджень та розробок нових технологій та продуктів, що можуть забезпечити конкурентні переваги на ринку

Джерело: складено автором на підставі [27-30]

Інвестиційні фонди спрямовані на допомогу стартапам. Це досить ризиковано, оскільки компанії знаходяться на початковій стадії їх заснування. Але такі інвестиції мають великий потенціал для зростання у майбутньому, адже за умов глобалізації сектори економіки значно змінюють за допомогою технологічного розвитку та забезпечувати високу прибутковість у майбутньому. В табл. 2.6 наведені найпопулярніші інвестиційні фонди США та Канади.

Таблиця 2.6

Інвестиційні фонди країн Північної Америки

Назва фонду	Напрямок спеціалізації
ARK Investment Management LLC [31]	Це компанія, яка управляє декількома взаємними та ETF фондами, які інвестують у компанії в галузях, таких як штучний інтелект, генетика, кібербезпека, енергетика та інші.
First Trust Advisors LP [32]	Це компанія, що управляє різними ETF фондами, зокрема тими, які інвестують у сектор технологій та інновацій.
Inovia Capital [33]	Це фонд, який спеціалізується на інвестуванні у технологічні стартапи в Канаді та США.
BDC Capital [34]	Це фонд, який фінансує стартапи та малий та середній бізнес у Канаді, зокрема в галузі технологій та інновацій.
Real Ventures [35]	Це фонд, який фінансує технологічні стартапи в Канаді та США, зокрема в галузі інтернету речей, блокчейну та штучного інтелекту.

Джерело: складено автором на підставі [31-35]

Завдання таких фондів – інвестувати в компанії на різних етапах її розвитку з подальшою перспективою перетворити ці компанії на підприємства з потужною капіталізацією. Таким чином, дослідивши інноваційну екосистему країн Північної Америки, Digital Ukraine в подальшому матиме змогу чітко окреслити свої цілі, проаналізувати тренди та ринок.

Не варто обмежуватися лише одним континентом. Для цілковитого укорінення своїх позицій та їх посилення на ринках Японії та Швеції доцільно також постійно прослідковувати зміни та тренди в інноваційній екосистемі цих країн. Але я вважаю, що розглядати їх потрібно окремо, адже специфіка інноваційної системи дещо відрізняється. До прикладу, Швеція допомагає розвивати технологічний сектор всередині країни та за її межами. Ця країна локально є найближчою до України. Оскільки Україна, на даний момент являється асоційованим членом ЄС, то мати тісні партнерські зв'язки у площині розвитку міжнародних інноваційних відносин є найперспективнішою стратегією. Тому чітке та детальне розуміння інноваційного середовища потребує визначення та аналізу всіх його чинників та складових.

ІКЕА та АВВА повністю заповнили світовий ринок своєю красою, але в той же час Швеція не перестає вражати весь світ новими та крутими інноваційними ідеями, які повністю можуть змінити наше життя. ІКЕА розпочинала свій тернистий шлях з доставки меблів в межах Швеції, а тепер є глобальним брендом меблів для дому по всьому світі (рис. 2.3). Протягом останніх двох десятиліть річний дохід ІКЕА постійно зростає. Однак через коронавірусну кризу вперше стався зниження прибутку у 2020 році, коли він склав 39,6 млрд євро. Наступного року дохід знову зростає і перевищує 40 мільярдів євро. [36] Інноваційність компанії полягає у функціональності, практичності та у поєднанні з естетикою меблів. ІКЕА зменшує витрати на транспортування своєї продукції завдяки плоскій упаковці, таким чином, ставши інноваторами. Наприклад, вони впровадили концепцію "інтерактивних кухонь", де клієнти можуть тестувати та налаштовувати обладнання перед покупкою. ІКЕА активно розвиває свою присутність в онлайн-сегменті, надаючи зручний

інтернет-магазин та цифрові рішення для покупців. Це включає віртуальний дизайнерський інструмент, додатки для смартфонів та інші технологічні інновації.

Рис. 2.3. Річний дохід IKEA Group у всьому світі у 2000-2021 рр., млрд євро

Джерело: складено автором на підставі [36]

Швеція відома своїми чарівними ландшафтами та північним сяйвом, що не може не надихати молодих інноваторів на генерування нових ідей та втілювати свій інноваційний потенціал у збереження навколишнього середовища. GreenTech і Life Sciences виділяються як два найбільш швидкозростаючі та розвинені сектори. Проте це також різноманітна нація, і ми не можемо забувати, що Швеція також дала нам провідні глобальні інновації, такі як Spotify і Bluetooth, які представлені у табл. 2.7. Digital Ukraine на даний вже налагоджує зв'язки з Швецією, як з подальшим партнером. Це можливість для асоціації отримувати доступ до всіх технологій цієї країни. Співпраця з Швецією може допомогти Україні залучити інвестиції для розвитку інноваційної економіки та підтримки стартапів.

Складові інноваційної екосистеми Швеції

Складова	Напрямок спеціалізації
Велика кількість технологічних компаній	Ericsson, Volvo, IKEA, H&M, Spotify та Skype [37]
Активна система підтримки інновацій та технологічного розвитку	Уряд Швеції надає фінансову та консультативну підтримку для інноваційних стартапів через програми, такі як Vinnova, ALMI та інші. Ці програми забезпечують фінансування, консалтинг, підтримку мережевих зв'язків та інші ресурси для стартапів [38]
Інвестування	Уряд Швеції залучає інвестиції в інноваційний сектор через різні програми та інструменти, такі як Swedish Agency for Economic and Regional Growth, Business Sweden та інші [39]
Інфраструктура для інноваційних стартапів	Інфраструктура є розвинутою для величезної кількості стартапів та досліджень. Збільшується кількість технопарків та спеціалізованих центрів. Наприклад, Alfred Nobel Science Park, Kalmar Science Park та Boden Business Park [40]
Патентна охорона	PRV надає консультаційні послуги щодо патентних заявок, веде патентний реєстр та забезпечує правову охорону патентів, які видаються у Швеції. PRV також має міжнародні зв'язки з організаціями інтелектуальної власності, такими як Всесвітня організація інтелектуальної власності (BOIC) [41]

Джерело: складено автором на підставі [37-41]

Як зазначалося раніше, Digital Ukraine зазначала у своїх доповідях про зустрічі з Японією та іншими рекомендованими країнами. Але той факт, що Digital Ukraine просуває свої проекти та стартапи на інноваційні міжнародні ринки, які є різними за своєю культурою та специфікою. У даному випадку, інноваційна екосистема Японії значно відрізняється від інноваційної екосистеми України. Тому на даному етапі Японія для Digital Ukraine може слугувати майданчиком для навчання та черпання досвіду. Насамперед, це пов'язано з тим, що Японія має довгу історію інновацій, а Україна залишається на початкових етапах свого встановлення. Японія має значні фінансові ресурси та високорозвинену технологічну інфраструктуру, що сприяє дослідженням,

розробкам та комерціалізації інноваційних продуктів. Україна стикається з викликами, пов'язаними з обмеженими ресурсами та нестабільністю в економіці. Digital Ukraine рекомендовано сформулювати чітку стратегію, щодо пошуку молодих та талановитих спеціалістів у сфері інновацій, які готові навчатися та черпати досвід від провідних японських інноваторів. Але за умови подальшої реалізації інноваційного потенціалу на території України. Це може бути як навчання так і стажування у найкращих технологічних компаніях Японії. Японські компанії, такі як Toyota, Sony, Panasonic та Toshiba, відомі своїми технологічними розробками та інноваційними продуктами. Наприклад, Panasonic випускає продукцію в таких галузях, як споживча електроніка, автомобільна електроніка, промислові системи та рішення для бізнесу, енергоефективність та екологічні технології, медичні пристрої, а також домашні та комерційні розваги. За допомогою статистичних даних можемо проаналізувати фінансову успішність компанії на основі технологічних розробок та інноваційності (рис 2.4).

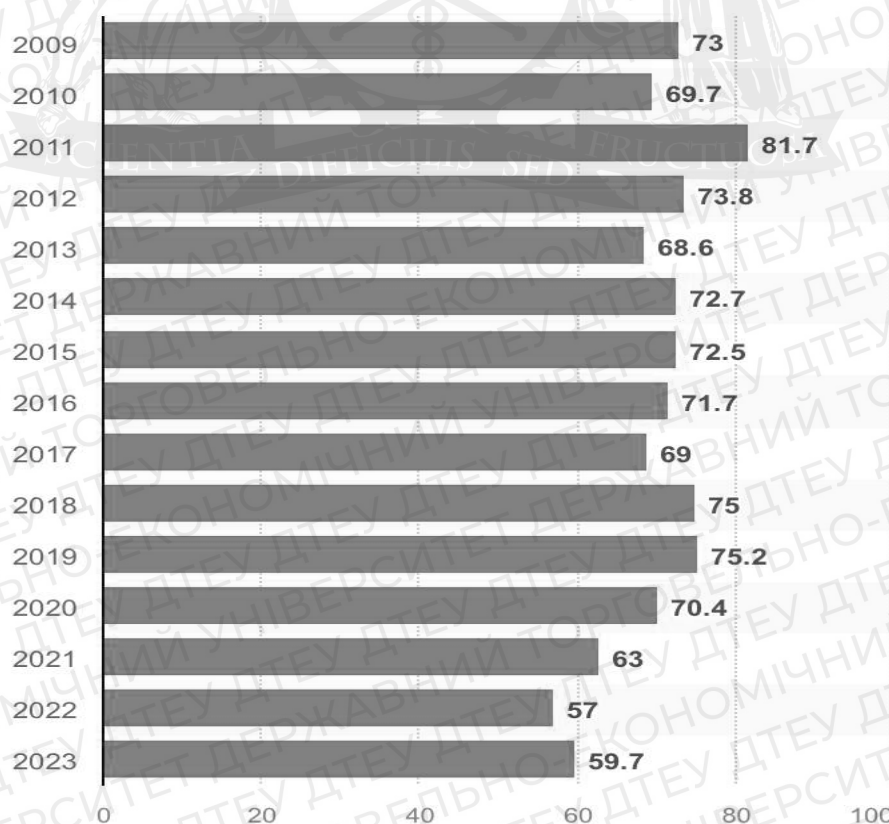

Рис. 2.4. Дохід Panasonic з 2009 по 2023 фінансовий рік, млрд дол.

Джерело: складено автором на підставі [42]

В період з 2019 по 2022 роки спостерігається спад, який був спричинений пандемією та збільшенням податків на споживання в Японії. На даний момент фінансове становище корпорації покращилося – фінансовий дохід складає 59,7 мільярда доларів, адже компанія змогла пристосуватися до змін. Це показовий приклад того, як успіх підприємства залежить від навколишніх змін, таких як пандемія та зміни у оподаткуванні.

Дослідивши ринки країн, важливо конкретно розуміти, які консалтингові послуги може надавати Digital Ukraine для подальшого просування українських носіїв інноваційного потенціалу на міжнародні ринки. Суб'єкту надання консалтингових послуг для початку потрібно провести маркетинговий аналіз, етапи якого визначені на рис. 2.5.

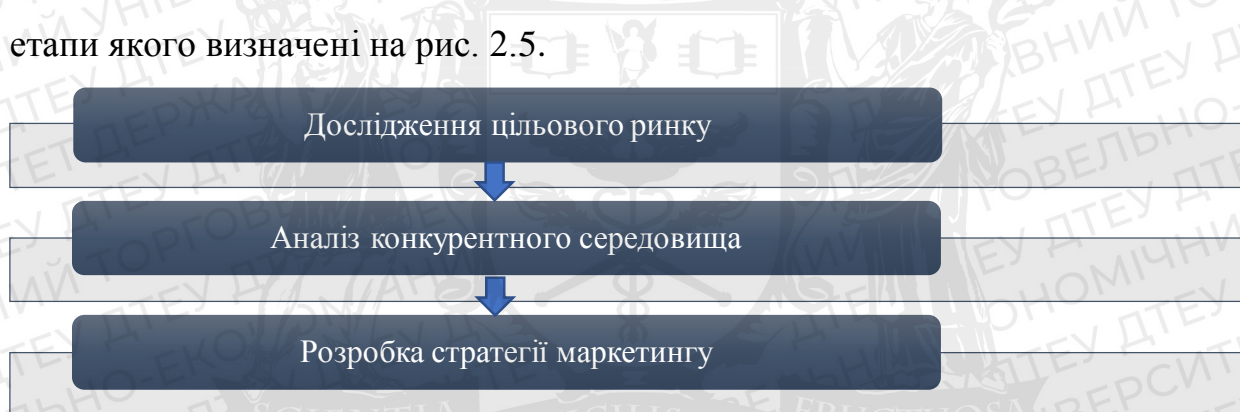

Рис. 2.5. Етапи маркетингового аналізу закордонних ринків Digital Ukraine як суб'єкта надання консалтингових послуг

Джерело: складено автором

Ретельний маркетинговий аналіз дає можливість сформулювати чітку картину закордонного ринку, дослідити тенденції, тренди та динаміку. Ідентифікація конкурентів допомагає виокремити сильні та слабкі сторони, дослідити тактику конкурента. За таких обставин можна визначити та усунути недоліки всередині компанії і розробити подальші стратегії забезпечення конкурентоспроможності. А цільова аудиторія надає чітке уявлення про продукти та послуги на яких слід сконцентрувати свою увагу. Це дозволяє підлаштовувати свої продукти та послуги під потреби ринку, що в подальшому

задовільнить потреби клієнта. Маючи всю інформацію, формуємо маркетингову стратегію, на підставі якої приймаємо подальші обґрунтовані рішення.

Для того, щоб здобути унікальність на ринку, Асоціація надає консультаційні послуги молодим компаніям у формуванні особистого бренду (рис. 2.6).

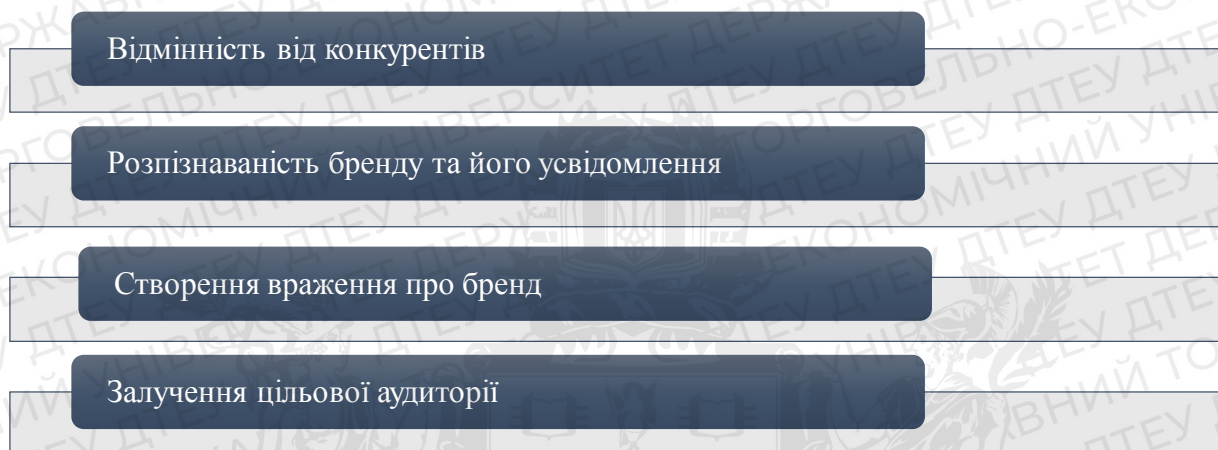

Рис. 2.6. Складові брендингу згідно консалтингових послуг Digital Ukraine

Джерело: складено автором

Створення власного унікального бренду дасть можливість молодим українським компаніям відрізнятись від конкурентів та залучити увагу аудиторії. Закладення конкретного сенсу у бренд, провокує зацікавленість суспільства. А це призводить до поширення серед цільової аудиторії, що в подальшому має успіх.

Наступною складовою є міжнародна співпраця, яка включає розробку стратегії виходу на міжнародні ринки, аналіз ринків та вибір оптимальних для асоціації. Розробка ефективної комунікаційної стратегії для міжнародного ринку, включаючи переклад та адаптацію контенту, культурний контекст і комунікацію з місцевими партнерами та клієнтами. Також Digital Ukraine надає послуги цифрового маркетингу, адже майже все людство поглинуло процеси світової глобалізації. У більшості випадків, інформація або реклама про певний проект або компанію потрапляє до рук споживача через мережу Інтернет. Завданням Digital Ukraine як організації, що надає консалтингові послуги, є

допомога в розробці веб-сайтів, створення соціальних мереж, проведення тренінгів з контент маркетингу та реклами. Заключною складовою консультування є розробка фінансового аналізу. Насамперед, це включає в себе розробку бізнес моделі та аналіз фінансової стійкості підприємства, на підставі якого Digital Ukraine спільно з компанією будують подальший план дій та допомагає відповісти на питання, чи буде бізнес рентабельним та чи слід приймати рішення щодо міжнародного розширення. Таким чином, консалтингові послуги, які наведені вище, дають можливість молодим стартапам реалізовувати свій інноваційний потенціал, виходячи на міжнародні ринки [43].

Але варто зауважити, що це не весь спектр послуг, який може надавати Digital Ukraine. Наприклад, можна запровадити послугу вертикальної інтеграції. [44] Це об'єднання декількох наявних послуг з метою створення ще однієї або більше. Якщо Digital Ukraine надає послуги з веб-розробки, можна розширити свої можливості на додаткові сфери, такі як мобільна розробка або штучний інтелект. Невідмінною частиною є постійне залучення партнерів та об'єднання їх для подальшої співпраці. Встановлення партнерських відносин з іншими компаніями або фрілансерами може допомогти розширити спектр послуг, шляхом включення додаткових експертиз та ресурсів. Це може включати спільні проекти, взаємну рекомендацію клієнтів або спільний розвиток нових послуг. Але не варто обмежуватися кордонами України або ж наявними країнами партнерами такими, як Швеція та Канада. Варто розширювати географічне охоплення. Насамперед, це можливість виходу на нові ринки, що потребує дослідження цих ринків і виявлення попиту на послуги компаній, які координує Digital Ukraine.

Вихід на ринок Нової Зеландії дасть можливість Digital Ukraine розширити спектр послуг, який асоціація охоплює на даний момент. Але перед цим важливо провести детальне дослідження та аналіз ринку, включаючи потенційних клієнтів, конкурентів, регуляторні умови та культурні особливості (рис. 2.7).

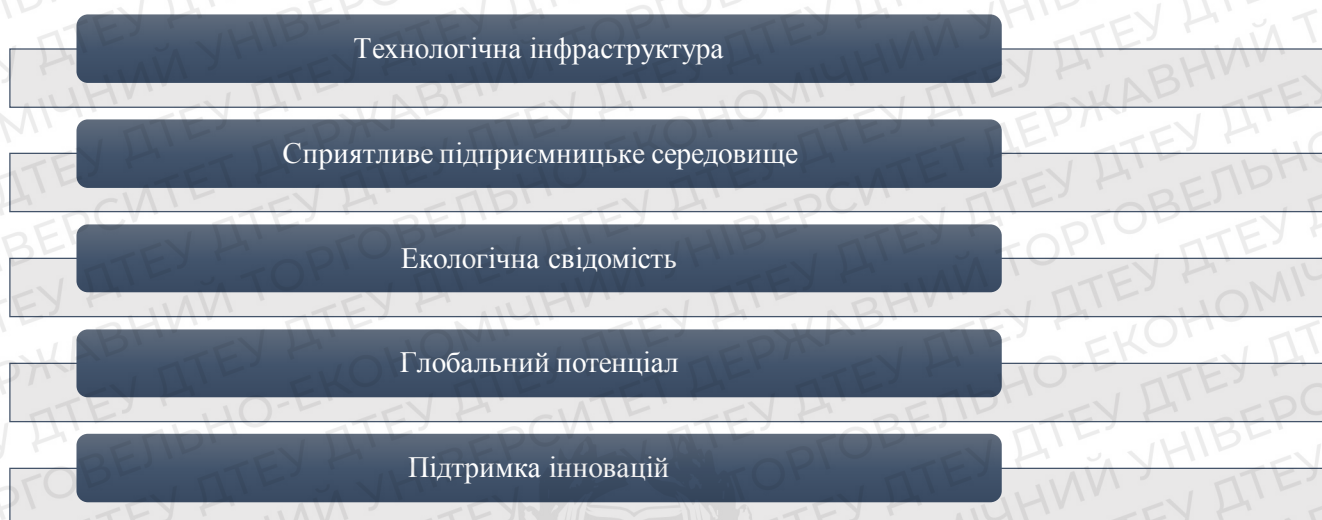

Рис. 2.7. Компоненти дослідження ринку Нової Зеландії

Джерело: складено автором

Нова Зеландія має розвинену цифрову інфраструктуру, яка входить до 20 найкращих країн світу за покриттям мережі, розгортанням 5G і швидкістю Інтернету. Нова Зеландія є багатою та конкурентоспроможною країною у сфері фінансових технологій, IT у сфері охорони здоров'я, цифрових і творчих технологій. Цей сектор є третім за величиною експортним сектором Нової Зеландії з прибутком понад 8,7 мільярда доларів на рік. Сектор інформації, комунікацій і технологій (ІКТ) Нової Зеландії включає близько 7500 організацій. Більшість транснаціональних брендів продаються в Новій Зеландії [45]. Сприятливе підприємницьке середовище позиціонує Нову Зеландію як країну з високим рівнем підприємницького духу. Прогресивні підходи до бізнесу створюють сприятливу атмосферу для інновацій та новаторських ідей. За результатами 2019 року Нова Зеландія посіла першість серед 190 країн за Індексом легкості ведення бізнесу [46].

На прикладі хмарної бухгалтерської програми пропонується розглянути, як держава підтримує ведення бізнесу та спрощує процедури його ведення за допомогою використання інноваційного потенціалу. Спеціалізація Херо полягає у веденні бухгалтерського обліку, управління банківськими рахунками, звітність та аналітика. Більше ніж 3,7 мільйона користувачів використовують Херо по

всьому світі, а не лише локально. Статистичний аналіз дозволить зрозуміти тенденції ведення такого бізнесу (рис. 2.8).

Рис. 2.8. Загальний дохід Херо у 2015-2021 рр.

Джерело: складено автором на підставі [47]

Графік загального доходу Херо показує яскраві показники успіху компанії. Його зростання протягом останніх років є вкрай впевненим і стабільним. Особливо варто відзначити значну експоненційну природу цього зростання. Не сумніваючись, що Херо працює добре, можна стверджувати, що основним джерелом цього доходу є їх партнерська програма, яка становить 70% загального доходу компанії.

Значна увага приділяється реалізації інноваційного потенціалу через дослідження та розробки. Тому, велика кількість коштів інвестується в цю сферу (рис. 2.9). У 2019 році Херо витратив 113 мільйонів доларів США, а у 2021 – 214 мільйонів доларів США, що позиціонує Херо як компанію, що має великі амбіції щодо свого подальшого розвитку за допомогою власного інноваційного потенціалу.

Рис. 2.9. Динаміка витрат Херо на дослідження у 2019-2021 рр.

Джерело: складено автором на підставі [47]

Глобалізаційні процеси провокують країну слідкувати за тенденціями технологічного розвитку у світі. За підсумками 2022 року, Нова Зеландія посідає 24 місце за рейтингом Глобального інноваційного індексу. Це достатньо висока позиція задля якої Україні доведеться наполегливо працювати на протязі ще не одного року. За умов швидкого розвитку у сфері інновацій уряд країни вкладає великі кошти у розвиток інновацій. Нова Зеландія має розвинуту мережу технологічних інкубаторів та акселераторів, що надають підтримку стартапам та інноваційним проектам. Вони надають фінансову підтримку, менторство, спеціалізовані послуги та доступ до мережі контактів. Наприклад, Lightning Lab - це один з провідних акселераторів в Новій Зеландії, діяльність яких спрямована на підтримку стартапів. Вони пропонують інтенсивні програми, де команди стартапів отримують підтримку від менторів, експертів та інвесторів, а також отримують можливість презентувати свої продукти та послуги потенційним інвесторам [48]. Callaghan Innovation – організація, яка є державною. Діяльність направлена на здійснення досліджень та розробок. Компанія надає послуги з підтримки ведення молодих бізнесів, тобто за специфікою вона є суміжною з Digital Ukraine [49]. Це можливості для Digital Ukraine – компанії, яка позиціонує

себе як джерело формування ІТ-середовища, розповсюджуючи свої послуги на всі сфери життя, здобути партнерство з Callaghan Innovation. Такий союз значно пришвидшить метаморфозні процеси в країні та за її межами. І завершити список переваг можна екологічною свідомістю. Нова Зеландія, як і Україна має розвинутий аграрний сектор. Але різниця полягає в тому, що Нова Зеландія активно працює над зменшенням викидів шкідливих речовин в навколишнє середовище та оптимізацією виробництва. Сонячна та вітрова енергія зменшує залежність країни від викопних джерел енергії, що в результаті очищує навколишнє середовище чистим повітрям без шкідливих газів. Збереження ландшафтів закріплене на законодавчому рівні та суворо карається у разі його ігнорування. Існують національні парки, заповідники та програми з відновлення природних екосистем. З кожним роком, екологічна свідомість в Україні набуває все більшого значення, але на даний момент це є недостатньо, щоб гідно конкурувати на міжнародній арені. Але тим не менш, країна є одною з найбагатших країн на природні ресурси в Європі. Співпраця у сфері інновацій та оптимізації процесів, що стосується безпосередньо екології стануть продовженням «модернізації», яка вже розпочата. У підсумку, Нова Зеландія для Digital Ukraine, що позиціонує себе як джерело інноваційного потенціалу та надає послуги щодо формування та реалізації інноваційного потенціалу, є ринком, який відкриває безліч можливостей, які стосуються всіх сфер діяльності компанії.

Висновки до розділу 2

У даному розділі розглянуто діяльність Асоціації Digital Ukraine як носія інноваційного потенціалу та суб'єкта, що надає консалтингові послуги щодо його розвитку іншим учасникам ринку. Проаналізовані міжнародні ринки, які є оптимальними для подальшої інтеграції, надані рекомендації щодо співпраці з

певними країнами та пропозиції щодо розширення діяльності на міжнародному ринку.

Доведена наявність тісної співпраці Digital Ukraine як носія інноваційного потенціалу з державою, яка закріплена спільними проектами: ProZorro Sale, Дія City, Дія Бізнес та E-Data. Пошуки джерел інвестування спонукають Асоціацію до співпраці з міжнародними партнерами: Європейський союз, Міжнародний банк реконструкції та розвитку, Міжнародний валютний фонд та Європейський банк реконструкції та розвитку. Оскільки Україна за представництва Digital Ukraine потребує співпраці для залучення інвесторів та просування вітчизняних ідей та обмін досвідом, обґрунтовано доцільність розвитку партнерських відносин з країнами, які посідають передові позиції у інноваційній сфері – Японія, США Канада та Швеція.

Для оцінки перспектив просування вітчизняних стартапів на міжнародну арену було надано рекомендації щодо їх закріплення на ринках США, Китаю та Японії як таких, що досягли першості у сфері інновацій. Додатково запропоновано вихід на ринок Нової Зеландії, як країни, що позиціонує себе «країною з високим рівнем підприємницького духу». Проаналізовано бізнес середовище Нової Зеландії, наявність дослідницьких інкубаторів, сильної інфраструктури та напрямок на збереження навколишнього середовища.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

У випускній роботі розглянуто формування інноваційного потенціалу, як поняття, що є комплексом ресурсів, що допомагають досягати інноваційних цілей компанії. Фінансова складова дає можливість реалізовувати інноваційні проекти. Виробничі приміщення, сировина, обладнання та інші матеріальні активи є необхідними для реалізації інноваційних проектів. Наявність сучасних технологій, патентів, ліцензій і ноу-хау є важливими для створення інноваційних продуктів і послуг. Окремі фактори зовнішнього середовища, такі як законодавство, ринкові умови, доступ до інформації, партнерські відносини. Людський ресурс відіграє ключову роль для реалізації інноваційних проектів, стимулюванні продуктивності праці та генерації нових ідей. Процес глобалізації формує надання консалтингової підтримки компаніям, надаючи допомогу підприємствам у вирішенні проблем та підштовхуючи підприємства до виявлення нових можливостей у інноваційній сфері.

Досліджено діяльність Асоціації Digital Ukraine як носія інноваційного потенціалу та суб'єкта, що надає консалтингові послуги щодо його розвитку іншим учасникам ринку. У першому розділі показано, що Digital Ukraine охоплює ряд ініціатив і спільних зусиль між українським урядом і приватним сектором, спрямованих на сприяння розвитку цифрових технологій і поширення інноваційного потенціалу всередині країни та за її межами. Основною метою цієї асоціації є трансформація української економіки в сучасну цифрову економіку, головним чином зосереджену на покращенні якості життя громадян і встановленні стійкої конкурентоспроможності на міжнародних ринках. Ініціативи «Digital Ukraine» охоплюють різні сфери діяльності. Наприклад, додаток «Дія» надає повний доступ до персоналізованих послуг і має зручну систему управління. За підтримки асоціації «Nota Group» пропонує послуги аутсорсингу для підтримки різноманітних бізнес-процесів. Як асоціація, вона служить джерелом інноваційного потенціалу та діє як провідник для надання послуг підтримки стартапам у реалізації їхнього інноваційного потенціалу.

У другому розділі проведений аналіз, який демонструє «Digital Ukraine» як носія інноваційного потенціалу шляхом підтримки проектів Дія.Бізнес, E-Data та Українська універсальна біржа. Співпраця з міжнародними партнерами (МВФ, ЄС та ін.) надає можливість закріпити своє становище та претендувати на інвестиції. Як джерело консалтингових послуг, Асоціація проявляє себе у проведенні конкурсів та грантів на фінансування для стартапів у сфері IT-індустрії. Також були проаналізовані країни: Канада, США, Японія та Швеція. Аналіз бізнес середовища та IT-середовища продемонстрував перспективність виходу на всі зазначені ринки.

Надання Асоціацією консалтингових послуг дає життя молодим стартапам, які охоплюють різні сфери інновацій та стосуються різних сфер життя: логістика, фінанси, харчові технології, спосіб життя та мобільність. Для оцінки перспектив просування вітчизняних стартапів на міжнародну арену було надано рекомендації щодо їх закріплення на ринках США, Китаю та Японії як таких, що досягли першості у сфері інновацій. До уваги було взято показники: інвестування, підтримка інновацій, інфраструктура та якісна освіта.

В роботі запропоновано запровадження послуги вертикальної інтеграції, що дасть можливість розширення спектру послуг. Для цього було рекомендовано інноваційний ринок Нової Зеландії. IT-сфера цієї країни спрямована на збереження ландшафту та розвиток агропромисловості, а це є важливим чинником, адже саме ця сфера є найбільшою в Україні на даний момент. Проаналізовано бізнес середовище Нової Зеландії, наявність дослідницьких інкубаторів, сильної інфраструктури та напрямку на збереження навколишнього середовища. Це дасть змогу пришвидшити трансформації, які стосуються екологічної свідомості українців та закріплення на міжнародних ринках світу.

У підсумку слід зазначити, що діяльність Digital Ukraine, що позиціонує себе як джерело інноваційного потенціалу та надає послуги щодо формування та реалізації інноваційного потенціалу інших суб'єктів ринку, є вкрай важливою для розвитку інновацій в Україні та просування вітчизняних інноваційних проектів на міжнародні ринки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Keynes J. M. 1.-1. General Theory of Employment, Interest and Money. Creative Media Partners, LLC, 1936
2. Cassidy, Johnson (10 жовтня 2011). The Demand Doctor. The New Yorker.
3. Porter M. E. The Competitive Advantage of Nations. London : Palgrave Macmillan UK, 1998. URL: <https://doi.org/10.1007/978-1-349-14865-3>
4. Михай Чиксентмихайи – «Потік. Психологія оптимального досвіду». URL: https://bookclub.ua/ru/read/mihaly_csikszentmihalyi/flow_the_psychology_of_optimal_experience/
5. Ілляшенко С. М. Маркетингова товарна політика : Підруч. 2005. 234 с.
6. Глушенкова А.А. Структура інноваційного потенціалу підприємств сфери телекомунікацій та інформатизації / Глушенкова А.А. // Економіка. Менеджмент. Бізнес». – 2016. – № 4 (18). – С. 100-106.
7. Про інноваційну діяльність: Закон України № 40-IV від 4.07.2002 із змінами, внесеними згідно із Законами від 16.10.2012. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
8. Entrepreneurship, Innovation, and the Growth Mechanism of the Free-Enterprise Economies /ed. by E. Sheshinski, R. J. Strom, W. J. Baumol. URL: <https://doi.org/10.1515/9780691227641>
9. Teece D. J. Dynamic capabilities and strategic management: Organizing for innovation and growth. New York : Oxford University Press, 2009.
10. Неженець А. І. Розвиток стратегічного потенціалу підприємства : master's thesis. 2019. URL: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/76242>
11. Fast Company: Найінноваційніші компанії 2021 року - Management.com.ua. *Management.com.ua* .: Менеджмент для управлінців. URL: <https://www.management.com.ua/news/?id=1604>
12. Digital Ukraine. *Digital Ukraine*. URL: <https://digitalua.org/>
13. Дія «City». URL: <https://city.diia.gov.ua/>

14. Nota Group – комплексний правовий, фінансовий та тендерний супровід підприємств. *Nota Group*. URL: <https://notagroup.com.ua/>
15. MegaPlant. *MEGAPLANT*. URL: <https://megaplant.ua/>
16. Genesis. *Genesis*. URL: <https://www.gen.tech/>
17. Українська універсальна біржа. URL: <https://prozorro.sale/workflow>
18. Дія «City». URL: <https://city.diaa.gov.ua/>
19. Дія «Бізнес». Головна сторінка. URL: <https://business.diaa.gov.ua/>
20. ЄДата. Головна сторінка. URL: <https://edata.gov.ua/>
21. WIPO. *World Intellectual Property Organization*. URL: <https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo-pub-2000-2022-section3-en-gii-2022-results-global-innovation-index-2022-15th-edition.pdf>
22. Qollabe. *AIN.UA*. URL: <https://ain.ua/2023/03/03/digital-future-qollabe>
23. Дія.Бізнес. URL: <https://business.diaa.gov.ua/en/cases/iniciativi/ukrainski-startapi-zmozut-otrimati-do-35-000-evro-ta-projti-stazuvanna-v-barseloni>
24. WIPO. URL: <https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo-pub-2000-2022-section3-en-gii-2022-results-global-innovation-index-2022-15th-edition.pdf>
25. Bloomberg. URL: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-02-03/south-korea-leads-world-in-innovation-u-s-drops-out-of-top-10>
26. John Deere – Statista. URL: <https://www.statista.com/statistics/271866/john-deere-net-sales-since-2001/>
27. Massachusetts Institute of Technology (MIT) | CIIA. *Albion Education*. URL: <https://albioneducation.com/ua/massachusetts-institute-of-technology-mit-ssha/>
28. SBIR.gov. URL: <https://www.sbir.gov/>
29. Small Business Innovation Research URL: [https://www.defensesbirsttr.mil/SBIR-STTR/Program/#:~:text=The%20Department%20of%20Defense%20\(DoD,Federal%20research%20funds%20in%20critical](https://www.defensesbirsttr.mil/SBIR-STTR/Program/#:~:text=The%20Department%20of%20Defense%20(DoD,Federal%20research%20funds%20in%20critical)
30. NSF - National Science Foundation. *NSF - National Science Foundation*. URL: <https://www.nsf.gov/>

31. Kenton W. Research and Development (R&D) Definition, Types, and Importance. *Investopedia*.
URL: <https://www.investopedia.com/terms/r/randd.asp>
32. ARK Invest | We Believe Innovation Is Key to Growth. *ARK Invest*.
URL: <https://ark-invest.com/>
33. Bloomberg. URL: <https://www.bloomberg.com/profile/company/0221062D:US>
34. Venture Capital Firm Supporting Tech Entrepreneurs - Inovia. *Inovia*.
URL: <https://www.inovia.vc/>
35. BDC Capital (Canada) | LinkedIn. *LinkedIn: Log In or Sign Up*.
URL: <https://www.linkedin.com/showcase/bdc-capital-canada->
36. IKEA – Statista. URL: <https://www.statista.com/statistics/264433/annual-sales-of-ikea-worldwide/>
37. A Leading Canadian Early-Stage VC | Real Ventures. *Real Ventures | A Leading Canadian Early-stage VC Firm*. URL: <https://realventures.com/>
38. Top Swedish Firms in the Technology Sector. *Global Brands Magazine*.
URL: <https://www.globalbrandsmagazine.com/top-swedish-firms-in-the-technologysector/#:~:text=Sweden's%20top%20five%20tech%20firms,Trucal%20ler,%20Kry,%20and%20Trustly.>
39. Шведське агентство економічного та регіонального розвитку.
URL: <https://tillvaxtverket.se/tillvaxtverket/inenglish.2908.html#:~:text=Tillväxtverket,%20The%20Swedish%20Agency%20for,and%20strengthening%20companies%20and%20regions.>
40. The 20 Best Innovation Centres in Sweden - The Hub. *The Hub*.
URL: <https://insights.thehub.io/insight/the-20-best-innovation-centres-in-sweden/>
41. The Swedish Intellectual Property Office - PRV. *Patent- och registreringsverket - immaterialrätt - PRV*. URL: <https://www.prv.se/en/>
42. Digital Ukraine. URL: <https://digitalua.org/#asociac>
43. Economy-Wiki.com. URL: <https://uk.economy-pedia.com/11031070-vertical-integration>

44. New Zealand - Information and Communication Technology (ICT). URL: <https://www.trade.gov/country-commercial-guides/new-zealand-information-and-communication-technology-ict>
45. Ease of Doing Business in New Zealand. 2022 Data – 2023 Forecast. URL: <https://tradingeconomics.com/new-zealand/ease-of-doing-business>
46. Lightning Labs. URL: <https://lightning.engineering/>
47. Gitnux. Xero, User, Expenses and Revenue Stats • GITNUX. *GITNUX*. URL: <https://blog.gitnux.com/xero-stats/>
48. Callaghan Innovation. URL: <https://www.callaghaninnovation.govt.nz/>
49. Wetlands. URL: https://www.forestandbird.org.nz/campaigns/wetlands?gclid=CjwKCAjw6vyiBhBEiwAQJRopuKQIH8zRpWDDdbf0WBmW9WLWABclO6XNriC5PGRBpKr4OdHpvPcpxoCXSEQA vD_BwE

